

YURTIMIZDA NOFILOLOGIK YO'NALISH TALABALARIGA INGLIZ TILINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA O'QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH AHAMIYATI

Xolbo`tayeva Moxinur Temurboy qizi

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti 1-kurs tayanch doktoranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada nofilologik yo'nalish talabalariga ingliz tilini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasini yurtimiz ta'limida qanday muhim ahamiyatga egaligi va bu orqali nimalarga erishishimiz mumkinligi haqida bilib olishingiz mumkin.

Kalit so`zlar: O'zbekiston ta'limi, nofilologik, talabalar, ingliz tili, metodika, texnologiya, metodlar.

Annotation. In this article, you can learn about the importance of the methodology of teaching English to students of non-philological disciplines based on digital technologies in the education of our country and what we can achieve through it.

Keywords: Uzbek education, non-philological, students, English language, methodology, technology, methods.

Аннотация. В этой статье вы можете узнать о значении методики преподавания английского языка студентам нефилологических специальностей на основе цифровых технологий в образовании нашей страны и чего мы можем достичь с ее помощью.

Ключевые слова: узбекское образование, нефилологические, студенты, английский язык, методика, технология, методы.

Nofilologik yo'nalish talabalariga ingliz tilini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasi O'zbekiston ta'limida quyidagi muhim ahamiyatga ega:

1. Zamonaviy ta'lim standartlariga moslashish:

- Bugungi kunda raqamli texnologiyalar barcha sohalarga kirib bormoqda. Ta'lim tizimining zamonaviy talablarga javob berishi uchun raqamli texnologiyalardan foydalanish muhim.

- Raqamli texnologiyalar asosida ingliz tilini o'qitish metodikasi O'zbekiston ta'limini xalqaro standartlarga yaqinlashtiradi.[1]

2. Raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash:

- Global raqobat sharoitida, kelajakda ish beruvchilar ingliz tilini biladigan va raqamli texnologiyalarni yaxshi o'zlashtirgan kadrlarni qidirmoqda.[2]

- Raqamli texnologiyalar asosida ingliz tilini o'rgatish talabalarga shu ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi va ularning raqobatbardoshligini oshiradi.

3. Ta'lim sifatini oshirish:

- Raqamli texnologiyalar o'qitish jarayonini qiziqarli va interaktiv qiladi. Talabalarning darsga bo'lgan qiziqishi ortadi va bilim olish samaradorligi oshadi.

- Moslashuvchan o'qitish platformalari har bir talabaning individual ehtiyojlarini hisobga oladi va o'qitishni shaxsiy darajada olib borish imkoniyatini yaratadi.[3]

4. Ta'limning qulayligi va imkoniyatini oshirish:

- Raqamli resurslar (onlayn darslar, mobil ilovalar, elektron darsliklar) talabalarga istalgan vaqtda, istalgan joyda o'qish imkoniyatini beradi.

- Bu, ayniqsa, chekka hududlarda yashovchi talabalar uchun muhim ahamiyatga ega.

5. O'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirish:

- Raqamli texnologiyalardan foydalanish o'qituvchilardan ham yangi ko'nikmalarni talab etadi. O'qituvchilar raqamli resurslardan foydalanishni, onlayn darslar o'tishni va raqamli baholash vositalaridan foydalanishni o'rganadilar.

- Bu o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirishga va ularning o'qitish uslublarini takomillashtirishga yordam beradi.

Bunga erishish orqali quyidagilarga erishishimiz mumkin:

- Ingliz tilini mukammal biladigan mutaxassislar sonining ortishi: Turli sohalarda ingliz tilini biladigan yuqori malakali mutaxassislar ko'payadi.[4]

- O'zbekistonning xalqaro maydonda nufuzining oshishi: Mamlakatimiz xalqaro loyihalarda faol ishtirok etishi va xorijiy investitsiyalarni jalb qilishi osonlashadi.

- Iqtisodiyotning rivojlanishi: Raqobatbardosh mutaxassislar ish bilan ta'minlanadi va bu iqtisodiyotning rivojlanishiga hissa qo'shadi.

- Ilm-fan va texnologiyalarning rivojlanishi: Ingliz tilini bilish talabalarga xalqaro ilmiy resurslardan foydalanish imkoniyatini beradi va mamlakatimizda ilm-fan va texnologiyalarning rivojlanishiga yordam beradi.

- Madaniy almashinuvning kuchayishi: Ingliz tilini bilish talabalarga xorijiy madaniyat bilan tanishish va xalqaro do'stlik aloqalarini o'rnatish imkoniyatini beradi.

Xulosa qilib aytganda, nofilologik yo'nalish talabalariga ingliz tilini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasi O'zbekiston ta'limi uchun muhim ahamiyatga ega. Bu metodika orqali biz zamonaviy talablarga javob beradigan raqobatbardosh kadrlarni tayyorlashimiz, ta'lim sifatini oshirishimiz va mamlakatimizning xalqaro maydondagi nufuzini oshirishimiz mumkin. Buning uchun, davlat, ta'lim muassasalari va o'qituvchilar birgalikda harakat qilishlari va raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish uchun zarur sharoitlarni yaratishlari lozim.

Keling, tushunarliroq bo'lishi uchun nofilologik yo'nalish talabalariga ingliz tilini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasining O'zbekiston ta'limidagi ahamiyatini aniq misollar bilan kengroq tushuntiraylik:

1. Qishloq xo'jaligi talabalarini misolida:

- Muammo: Qishloq xo'jaligi sohasida zamonaviy texnologiyalar, innovatsion urug'lar va dehqonchilik usullarini o'rganish uchun ingliz tilini bilish zarur. Ko'p hollarda qishloq joylarda ingliz tili o'qitilishi yetarli emasligi sababli talabalar qiynalishadi.

- Yechim:

- Raqamli texnologiyalar: Qishloq xo'jaligi bo'yicha ingliz tilidagi video darslar (YouTube, Coursera), onlayn lug'atlar, ilmiy maqolalar bazalari (Google Scholar) va mobil ilovalardan foydalanish.

- Amaliyot: Talabalar "agro-texnologiyalar" kursini ingliz tilida o'rganishadi. Onlayn simulyatorlar orqali turli xil ekinlarni yetishtirish jarayonini boshqarishni mashq qilishadi. Xalqaro qishloq xo'jaligi forumlaridagi ma'ruzalarni onlayn kuzatish va muhokama qilishadi.

- Natija: Talabalar zamonaviy agrotexnologiyalarni o'rganish uchun ingliz tilidan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Ular hosildorlikni oshirish, suvni tejash va

zararkunandalarga qarshi kurashish bo'yicha yangi usullarni o'rganishadi. Qishloq xo'jaligi sohasida innovatsiyalarni joriy etishda faol ishtirok etishadi.

2. Muhandislik talabalari misolida:

- **Muammo:** Muhandislik sohasidagi texnik hujjatlar, dasturiy ta'minot va uskunalar ko'pincha ingliz tilida bo'ladi. Talabalar bu materiallarni tushunishda va ulardan foydalanishda qiynalishadi.

- **Yechim:**

- **Raqamli texnologiyalar:** Muhandislik sohasiga oid elektron darsliklar, onlayn kurslar (edX, Coursera), interaktiv simulyatsiyalar va virtual laboratoriyalardan foydalanish.

- **Amaliyot:** Talabalar CAD/CAM dasturlari bo'yicha ingliz tilidagi video darslarni ko'rishadi va onlayn mashqlarni bajarishadi. Xalqaro muhandislik konferensiyalarining vebinarlarida ishtirok etishadi. Loyihalarni ingliz tilida taqdim etishadi.

- **Natija:** Talabalar zamonaviy muhandislik dasturlarini o'rganish va texnik hujjatlarni tushunish uchun ingliz tilidan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Ular muhandislik sohasida innovatsion loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirishda faol ishtirok etishadi. Xalqaro miqyosda hamkorlik qilish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

3. Tibbiyot talabalari misolida:

- **Muammo:** Tibbiy adabiyotlar, yangi davolash usullari va texnologiyalari ko'pincha ingliz tilida bo'ladi. Talabalar yangi bilim olishda va xalqaro tajribani o'rganishda qiyinchiliklarga duch kelishadi.

- **Yechim:**

- **Raqamli texnologiyalar:** Tibbiyot bo'yicha elektron darsliklar, onlayn atlaslar, interaktiv simulyatsiyalar, virtual bemorlar va tibbiy konferensiyalarning vebinarlaridan foydalanish.

- **Amaliyot:** Talabalar tibbiy terminologiyani onlayn lug'atlardan qidirishadi va virtual bemorlar bilan ingliz tilida suhbatlashishni mashq qilishadi. Xalqaro tibbiy konferensiyalarning vebinarlarida ishtirok etishadi. Ilmiy maqolalarni ingliz tilida o'qib, tahlil qilishadi.

- Natija: Talabalar tibbiyot sohasida yangi bilim olish va xalqaro tajribani o'rganish uchun ingliz tilidan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Ular zamonaviy davolash usullarini qo'llash va bemorlarga sifatli tibbiy yordam ko'rsatishda faol ishtirok etishadi. Xalqaro tibbiy hamjamiyat bilan hamkorlik qilish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

4. Iqtisodiyot talabalari misolida:

- Muammo: Iqtisodiyot sohasidagi ilmiy maqolalar, tadqiqotlar va biznes adabiyotlarining asosiy qismi ingliz tilida nashr etiladi. Talabalar xalqaro iqtisodiy tendentsiyalarni tushunish va ilg'or tajribani o'rganishda qiyinchiliklarga duch kelishadi.

- Yechim:

- Raqamli texnologiyalar: Iqtisodiyotga oid onlayn darslar, elektron kitoblar, ilmiy maqolalar bazalari (JSTOR, Scopus) va moliyaviy yangiliklar saytlaridan (Bloomberg, Reuters) foydalanish.

- Amaliyot: Talabalar ingliz tilidagi iqtisodiy modellar va simulyatsiyalarni o'rganishadi. Xalqaro moliyaviy bozorlarni onlayn kuzatishadi. Ingliz tilida biznes-rejalarni ishlab chiqishadi va taqdim etishadi.

- Natija: Talabalar xalqaro iqtisodiy tendentsiyalarni tushunish va ilg'or tajribani o'rganish uchun ingliz tilidan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Ular O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishga qaratilgan loyihalarda faol ishtirok etishadi. Xalqaro biznes aloqalarni o'rnatish va rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

Ushbu misollar raqamli texnologiyalar asosida ingliz tilini o'qitishning nofilologik yo'nalish talabalari uchun qanchalik muhim ekanligini aniq ko'rsatib turibdi. Bu nafaqat ularning til ko'nikmalarini oshiradi, balki kelajakdagi kasbiy faoliyatlarida muvaffaqiyatga erishishlari uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni ham shakllantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Himmataliev, D., & Fayzullaeva, M. (2023). Organization and development of the educational process of educational centers in cluster conditions on the base of digital technologies as a pedagogical problem. *Science and innovation*, 2(B1), 261-264.

2. Khimmataliev, D., Faizullaeva, M., & Omonova, N. (2023). Technology of teaching students to critical thinking based on individual approach. *Science and innovation*, 2(B8), 94-96.

3. Fayzullaeva, M., & Kholbutaeva, M. (2022). Use of international experience in increasing the efficiency of education quality. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 2(10), 63-68.
4. Kizi, F. M. A. Defects And Errors In Language Learning. *International Journal of Innovations in Engineering Research and Technology*, 1-4.